

Vergaderjaar 2015–2016

33 822

Financieel beheer en toezicht semipublieke sector

32 012

Governance in de zorgsector

Nr. 8

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2016

Tijdens de procedurevergadering van 3 februari jl. heeft uw Kamer mij verzocht om een reactie op het rondetafelgesprek van 1 februari jl. over de verantwoording van declaraties door zorgbestuurders. In deze reactie heeft uw Kamer mij gevraagd om eveneens in te gaan op de mogelijkheden die ik heb om transparantie over declaraties verder te bevorderen en de wijze waarop ik betrokken ben bij de herziening van de zorgbrede governancecode.

Reactie position papers/standpunten diverse gesprekspartners

De Nederlandse Federatie van Universitair medische centra (NFU) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) hebben aangegeven dat zij hun leden hebben opgeroepen tot volledige transparantie ten aanzien van de declaraties van bestuurders. GGZ Nederland, ActiZ en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) delen dit standpunt niet, maar adviseren hun leden om in het jaarverslag de bedragen op instellingsniveau uit te splitsen naar kostensoort. Het is vervolgens aan hun leden zelf om te bepalen of zij deze kosten nader willen specificeren. In het position paper van de gezamenlijke brancheorganisaties en de Vereniging van bestuurders in de zorg (NVZD) wordt daarbij opgemerkt dat het opstellen van regels rondom onkostenvergoedingen en het toezicht op naleving, in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van de raad van toezicht.

Ik betreur het dat GGZ Nederland, ActiZ en de NVZ de VGN en NFU niet volgen in de oproep aan hun leden tot volledige transparantie over de declaraties van bestuurders. Hoewel ik het belang van goed intern toezicht onderschrijf, zie ik geen reden voor zorginstellingen om niet ook naar buiten toe open te zijn. Bestuurders van zorginstellingen zouden de maatschappelijke discussie over hun declaraties moeten aangrijpen om te laten zien dat zij zich bewust zijn van hun voorbeeldfunctie als het gaat om het zinnig en zuinig omgaan met geld in de zorgorganisatie.

Overigens ben ik in dat licht wel positief over het feit dat een groot deel van de bij de hoorzitting aanwezige zorgbestuurders er toch voor heeft gekozen transparant te zijn over hun declaraties.

Overzicht instrumenten afdwingen transparantie

Het is mogelijk om transparantie van de declaraties verplicht te stellen door dit op te nemen in het modeljaardocument maatschappelijke verantwoording. Aanvullende wetgeving is daarvoor niet nodig. Artikel 16 van de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) vormt de juridische basis voor de jaarverslaggeving. In dit artikel is opgenomen dat zorginstellingen die vallen onder de WTZi kunnen worden verplicht om alle gegevens over de exploitatie van de instelling openbaar te maken. In artikel 7.1 van het Uitvoeringsbesluit WTZi, waarartikel 16 van de WTZi verder wordt uitgewerkt, is de gegevensverstrekking ook ruim geformuleerd. Op grond van deze artikelen is het mogelijk om transparantie van bestuursdeclaraties op te nemen in de jaarverslaggeving.

Ik ben er geen voorstander van deze mogelijkheid in te zetten. Dit past niet bij de rolverdeling in de zorg zoals wij die met elkaar hebben afgesproken. Zorginstellingen zijn private instellingen die zelf verantwoordelijk zijn voor hun bedrijfsvoering. De raden van toezicht houden daar toezicht op. In onze agenda goed bestuur hebben de Staatssecretaris en ik betoogd dat de benodigde cultuurverandering het beste tot stand komt door discussie in de sector zelf en niet door extra regels vanuit de overheid. Dat geldt zeker voor transparantie over declaraties. Het gaat juist om de discussie binnen zorginstellingen zelf over wat verantwoord declareren is. Vandaar ook mijn oproep aan GGZ Nederland, NVZ en ActiZ om transparantie onder hun leden verder te bevorderen.

Herziening zorgbrede governancecode

In het kader van onze agenda Goed Bestuur in de zorg (Kamerstuk 32 012, nr. 15) zijn de Staatssecretaris en ik al enige tijd met de Brancheorganisaties in de zorg (BoZ) in gesprek over een herijking van de zorgbrede governancecode. Nog voor de zomer hoopt de BoZ een conceptversie van de nieuwe code gereed te hebben. Tijdens de hoorzitting heeft de BoZ ook aangegeven daarin een regeling omtrent declaraties op te nemen.

In de komende tijd gaat de BoZ deze code nader uitwerken. Ik hoop dat deze uitwerking ook leidt tot een beweging naar volledige transparantie over declaraties. De code is en blijft echter een instrument van de sector zelf. Daarmee is het instrument immers het meest gedragen en effectiever dan regels die ik kan stellen. De governancecode is echter niet vrijblijvend. Eenmaal vastgesteld, handhaaft de IGZ deze code als een veldnorm. De BoZ blijft ook met ons in gesprek over de herijking van de code. Tijdens deze gesprekken zullen de Staatssecretaris en ik ook onze verwachtingen meegeven. In de voortgangsrapportage Goed Bestuur in de zorg, die ik eind deze maand aan uw Kamer verzend, ga ik nader in op de voornomen herziening van de zorgbrede governancecode.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers